

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa Narodowego Banku Polskiego
przeciwko Redaktorowi Naczelnemu "(...)"
o nakazanie publikacji sprostowania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 sierpnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 października 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 października 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 czerwca 2019 r., oddalającego powództwo o zobowiązanie pozwanego do opublikowania

sprostowania na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1914; dalej - „p.p.”).

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 31a ust. 4 p.p. przez przyjęcie, że pod tekstem sprostowania podpisała się osoba nieuprawniona, mimo iż podpisany jest pod nim Prezes Narodowego Banku Polskiego, A. G., jako przedstawiciel tego podmiotu, a także osoba, która podpisała w imieniu NBP pełnomocnictwo procesowe do reprezentacji w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Jego zdaniem, rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy wymagają następujące istotne zagadnienia prawne:

1. Czy w świetle przepisów dopuszczalne jest uznanie, że sprostowanie nie zostało prawidłowo podpisane, podczas gdy pod tekstem sprostowania widnieje podpis Prezesa, jako organu reprezentującego osobę prawną, wraz ze wskazaniem jego imienia i nazwiska?
2. Czy w świetle przepisów dopuszczalne jest uznanie, że pod tekstem sprostowania podpis osoby fizycznej jako organu reprezentującego podmiot prawny wprowadza odbiorców w błąd co do podmiotu domagającego się sprostowania?
3. Czy w świetle przepisów dopuszczalne jest uznanie, że podmiot prawny posiada swój podpis?

W szczególności, czy jest to dopuszczalne w świetle art. 38 k.c., art. 31a ust. 4 p.p., art. 2 ust. 1 i art. 6 ustawy o Narodowym Banku Polskim.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni

przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.).

Zagadnienia prawne sformułowane przez skarżącego nie czynią zadość wskazanym wymaganiom, ich rozstrzygnięcie bowiem nie ma decydującego znaczenia dla osądzenia sprawy. Z motywów zaskarżonego orzeczenia wynika, że o oddaleniu apelacji powoda zaważyła ocena Sądu Apelacyjnego dotycząca nie tylko kwestii spełnienia wymogu podpisania sprostowania, przewidzianego w art. 31a ust. 4 p.p., ale również - co Sąd odwoławczy wyraźnie zaznaczył (por. s. 10) -

kwalifikacja charakteru prostowanego fragmentu artykułu jako wypowiedzi ocennej i treści sprostowania, jako niespełniających przesłanek przewidzianych w art. 31a ust. 1 p.p. W podstawach zaś skargi kasacyjnej skarżący w ogóle nie zakwestionował stanowiska Sądu Apelacyjnego, że wypowiedzi, których sprostowania się domagał, miały charakter ocenny, ani zakwalifikowania przez Sąd Apelacyjny tekstu sprostowania jako polemiki z tą oceną. W tej sytuacji nawet zajęcie postulowanego przez powoda stanowiska co do przedstawionych przez niego problemów prawnych nie mogłoby wywrzeć wpływu na rozstrzygnięcie. Sąd Najwyższy bowiem rozpoznaje sprawę w granicach podstaw skargi kasacyjnej, które wyznaczają zarzuty naruszenia konkretnych przepisów prawa (por. art. 398¹³ § 1 k.p.c.), co oznacza, że nie może uwzględniać naruszenia żadnych innych przepisów niż wskazane przez skarżącego - z urzędu bierze pod uwagę jedynie nieważność postępowania - choćby zaskarżone orzeczenie było obarczone poważnymi uchybieniami.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie przedstawił argumentacji, mającej przemawiać za oczywistą zasadnością skargi.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.